

de van **Eekhout Groep**
voor accountants en bedrijven

Ouders niet getrouwd - Hoe zit dat met wezenpensioen?

Ouders niet getrouwd - Hoe zit dat met wezenpensioen?

Het CBS meldt dat er in 2015 ca. 75.000 baby's waren van wie de ouders niet gehuwd waren. Het komt steeds vaker voor dat kinderen worden geboren bij een moeder en een vader die niet getrouwd zijn. Wat betekent dit voor het wezenpensioen? En, moet de geboorte van een kind nu wel of niet worden opgegeven bij de pensioenuitvoerder?

WIE ZIJN DE OUDERS? EN WIE HEEFT GEZAG?

De eerste vraag die gesteld moet worden is: wie zijn 'ouders'? Uitgaande van de man-vrouwverhouding is de juridische moeder van een kind, de vrouw uit wie het kind is geboren of die het kind heeft geadopteerd. De juridische vader is onder andere de echtgenoot of geregistreerde partner van de moeder op het moment dat het kind wordt geboren, de man die het kind erkent of adopteert, of de man van wie de rechter het vaderschap vaststelt.

De man die op een andere manier niet in een van bovengenoemde categorieën past, denk aan een samenwonend stel dat niet getrouwd is, zal niet als juridische vader van het kind worden gezien.

GEZAG

Automatisch gezag wordt verworven over kinderen die worden geboren of geadopteerd binnen een huwelijk of een geregistreerd partnerschap. De man is automatisch de wettelijke vader en het kind hoeft ook niet te worden erkend.

Zijn de man en vrouw niet met elkaar getrouwd en is er ook geen geregistreerd partnerschap, dan wordt het gezamenlijk ouderlijk gezag niet automatisch verworven. Alleen de moeder heeft dan het gezag. Voor gezamenlijk gezag moet er een verzoek worden ingediend bij de rechtbank. Voorwaarde hierbij is dat het kind door de vader is erkend.

DE BAND MET HET KIND

De relatie, zakelijk geformuleerd, is dat de juridische ouders en het kind in familierechtelijke betrekking tot elkaar staan. Gezag betekent onder andere het kind opvoeden en verzorgen, het niet gebruiken van geweld en wettelijke vertegenwoordiger zijn van het kind. Maar wat zijn bij deze verhoudingen de consequenties voor het wezenpensioen? En, geldt dit voor alle pensioenuitvoerders of verschilt dat?

DE PENSIOENREGELING

Vaak is het kind binnen een pensioenregeling, het kind tot wie de (gewezen) deelnemer als ouder in familierechtelijke betrekking staat. Het kind zal bij overlijden van zijn vader, die niet de juridische vader is, géén wezenpensioen ontvangen. Onder kind wordt vaak mede verstaan het stief- of pleegkind van de deelnemer dat bij zijn overlijden als zijn eigen kind wordt onderhouden en opgevoed. Maar dan zal er nog steeds sprake moeten zijn van een juridische vader. Is dit in alle pensioenregelingen het geval? Nee, dat hoeft niet zo te zijn. Kijk voor de juiste toepassing in het pensioenreglement.

DE OPLOSSING

Oplossingen kunnen worden gevonden in de juridisch-technische en verzekeringstechnische sferen. Enerzijds kunnen de omstandigheden zo worden aangepast dat, in geval van overlijden van de dan juridische vader, het kind recht heeft op een reeds bestaande voorziening. Anderzijds kan er een oplossing gevonden worden door het ongewenste gevolg weg te nemen.

Juridisch-technisch

Het kind kan alsnog worden erkend door de vader. Hiermee wordt het kind ook voor het pensioenreglement als kind gezien, en komt het in aanmerking voor een wezenpensioen. Een kind kan niet worden erkend wanneer het al twee juridische ouders heeft. Een kind erft direct van zijn juridische vader. Voor de nalatenschap kan het vermogen van de erflater ook aan het kind, zonder juridische vader, toekomen wanneer dit testamentair wordt vastgelegd. De vader, niet zijnde de juridische vader, legt in zijn testament vast dat en wat het kind van hem erft.

Verzekeringstechnisch

In verzekeringstechnische sferen kan worden gedacht aan de collectieve of individuele overlijdensrisicoverzekering. Hierbij kan naast reguliere begunstiging waarbij de partner meestal eerste begunstigde is, de begunstiging ook aangepast worden zodat het kind de uitkering ontvangt. Voorwaarde voor de individuele overlijdensrisicoverzekering is de gezondheidswaarborg, wat als nadeel kan worden ervaren..

MELDEN AAN DE PENSIOENUITVOERDER

Binnen een pensioenregeling kan sprake zijn van een bepaald of een onbepaald kindstelsel. Bij een onbepaald stelsel is er altijd wezenpensioen verzekerd, ongeacht of de deelnemer kinderen heeft. Bij een bepaald kindstelsel is er alleen wezenpensioen verzekerd wanneer de deelnemer daadwerkelijk een kind heeft.

Maar let op! Dat wezenpensioen verzekerd is betekent niet dat er ook recht is. Er moet nog steeds worden voldaan aan de voorwaarden van de begunstiging van de pensioenregeling. Bij een bepaald kindstelsel moet het kind altijd aangemeld worden. Veel pensioenuitvoerders gebruiken de Basisregistratie Personen (voorheen GBA). De geboorte van een kind zal dan via de gemeente bekend raken bij de pensioenuitvoerder. Dit neemt niet weg dat de deelnemer er altijd zelf verantwoordelijk voor blijft.

PRAKTIJKVOORBEELDEN

Voorbeeld 1

Samenwonend stel verwacht een kindje. Kan de man het kind vóór de geboorte dan erkennen? Ja, bij de burgerlijke stand van de gemeente waar het stel woont kan de ongeboren vrucht worden erkend.

Voorbeeld 2

Samenwonend stel wil elkaars kinderen uit een vorige relatie verzorgd achterlaten. Kan dat? Ja, dat kan door de kinderen te adopteren. Een stiefkind is geen wettelijk begrip, en er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Het stel kan wel kiezen voor bijvoorbeeld een overlijdensrisicoverzekering.

Voorbeeld 3

Stel, u heeft een relatie met iemand van hetzelfde geslacht. Hoe zit het dan? Hierin verschilt het of het twee vrouwen zijn die getrouwd zijn, of dat het twee mannen zijn.

Wanneer twee vrouwen gehuwd zijn en een van de twee is in verwachting van een kind, dan gelden dezelfde regels als ware het een gehuwde vrouw en een man. De vrouw die niet in verwachting is wordt automatisch de tweede juridische ouder van het kind. Het kind kan ook worden erkend wanneer er geen sprake is van een huwelijk.

Zijn het twee mannen die gehuwd zijn dan ligt het wat ingewikkelder. Mannen kunnen door adoptie de juridische ouder worden. Maar omdat een kind niet meer dan twee juridische ouders mag hebben zal de juridische moeder (bijvoorbeeld de draagmoeder) afstand van het kind moeten doen.